

Enerji resurslarından səmərəli istifadə və enerji effektivliyi haqqında Azərbaycan Respublikasının Qanunu

Bu Qanun Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 94-cü maddəsinin I hissəsinin 11-ci bəndinə uyğun olaraq enerji resurslarından səmərəli istifadə və enerji effektivliyi sahəsində dövlət siyasətinin hüquqi, təşkilati və iqtisadi əsaslarını müəyyən edir, bu sahədə fiziki və hüquqi şəxslərin fəaliyyətini və münasibətlərini tənzimləyir.

1-ci fəsil Ümumi müddəalar

Maddə 1. Qanunun məqsədi və əhatə sahəsi

1.1. Bu Qanunun əsas məqsədi energetika sahəsində dövlət enerji siyasətinin tərkib hissəsi olaraq enerji resurslarından səmərəli və effektiv istifadənin təmin edilməsi, iştirakçıların hüquq və vəzifələrinin müəyyən edilməsi, enerji resurslarından səmərəli istifadə və enerji effektivliyi ilə bağlı iştirakçılar arasındakı münasibətlərin tənzimlənməsi, enerji resurslarından istifadənin müasir tələblərə və standartlara uyğunlaşdırılması üçün hüquqi əsaslar yaratmaqdır.

1.2. Enerjinin istehsalı, saxlanması, ötürülməsi, paylanması və satışı proseslərində və son istehlakda səmərəliliyin və effektivliyin təmin edilməsi qanunun əhatə dairəsinə daxildir.

Maddə 2. Qanunda istifadə olunan əsas anlayışlar

2.0. Bu Qanunda istifadə olunan anlayışlar aşağıdakı mənaları ifadə edir:

2.0.1. enerji (enerji resursları) - bütün növ enerji məhsulları, yanacaq növləri, bərpa olunan enerji, elektrik enerjisi, istilik enerjisi və ya hər hansı digər enerji forması;

2.0.2. enerji effektivliyi – məhsulun (işin, xidmətin) və ya enerjinin çıxışının daxil olan enerjiyə nisbəti;

2.0.3 enerji effektivliyinin yüksəldilməsi üzrə tədbirlər - texnologiya və avadanlıqların müəyyən inkişaf mərhələsində enerjinin istifadəsinin digər üsullar ilə müqayisədə daha səmərəli olması və enerji istehlakının azaldılması ilə nəticələnən tədbirlər və/və ya layihələr;

2.0.4. enerji resurslarından səmərəli istifadə (enerji səmərəliliyi) - enerjiyə qənaət və enerji effektivliyinin artırılması məqsədilə, texnika və texnologiyanın inkişafının müasir mərhələsində ətraf mühitə texnogen təsirin azalması şərti ilə enerji resurslarının (enerjinin) iqtisadi cəhətdən daha faydalı istifadəsi;

2.0.5. enerjiyə qənaət - enerji effektivliyinin yüksəldilməsi üzrə tədbirlərin tətbiqindən əvvəl və sonrakı istehlak arasındakı fərq;

2.0.6. ilkin enerji istehlakı - qeyri-enerji məqsədli istehlak da daxil olmaqla energetika müəssisələri, enerjinin istehsalı sektoru, ev təsərrüfatları və ölkənin iqtisadi fəaliyyət sahələri tərəfindən istehlak olunan enerji;

2.0.7. son enerji istehlakı – energetika müəssisələri və enerjinin istehsalı sektorunun istehlakı, habelə qeyri-enerji məqsədli istehlak istisna olmaqla ev təsərrüfatları və ölkənin iqtisadi fəaliyyət sahələri tərəfindən istehlak olunan enerji;

2.0.8. son istehlakçı – özünün son istifadəsi üçün enerjini satın alan fiziki və ya hüquqi şəxs;

2.0.9. enerji auditi – bir və ya bir qrup binanın, sənaye və ya kommersiya obyektinin və ya qurğusunun, özəl və ya ictimai xidmətin enerji istehlakı profili

haqqında kifayət qədər biliyin əldə edilməsini nəzərdə tutan və iqtisadi cəhətdən səmərəli enerji istehlakı imkanlarının müəyyənləşdirilməsi və ölçülməsi, habelə nəticə və tövsiyələr haqqında hesabatların verilməsi ilə nəticələnən prosedur;

2.0.10. enerji auditoru – enerji auditini həyata keçirmək səlahiyyətinə malik olan fiziki və ya hüquqi şəxs;

2.0.11. enerji effektivliyi xidmətləri - sifarişçinin istehlak etdiyi enerjinin həcmnin, səmərəliliyi və effektivliyinin ölçülməsi, təhlili, habelə enerjiyə qənaət və enerji effektivliyinin yüksəldilməsinə yönələn tədbirlərin tətbiqi üzrə istehlakçı ilə enerji effektivliyi xidmətlərinin icraçısı arasında bağlanan müqaviləyə əsasən göstəriləcək xidmətlərin məcmusu;

2.0.12. enerji effektivliyi xidmətlərinin icraçısı - enerji effektivliyi üzrə xidməti təmin edən fiziki və ya hüquqi şəxs;

2.0.13. enerji effektivliyi müqaviləsi - enerji effektivliyi üzrə xidmətin göstərilməsi məqsədilə sifarişçi ilə bu xidmətin icraçısı arasında bağlanan ikitərəfli müqavilə;

2.0.14. enerji istehlakının etiketlenməsi - enerji və digər əsas resurslarından istifadənin effektivliyinin səviyyəsi barədə müştərinin standartlara uyğun enerji etiketi vasitəsilə məlumatlandırılması;

2.0.15. enerji etiketi - enerji sərf edən və ya enerji sərfinə təsir edən avadanlıqların, qurğuların və cihazların enerji istehlak səviyyələri ilə bağlı məlumatları ehtiva edən sənəd;

2.0.16. enerji menecmenti sistemi - istehlakçının enerji effektivliyi üzrə məqsədləri və həmin məqsədlərə nail olma üsullarını əhatə edən sistem;

2.0.17. enerji idarəçisi (meneceri) – təsərrüfatlarda və binalarda enerji menecment sisteminin qurulması və enerjinin səmərəli istifadəsi ilə bağlı fəaliyyətləri həyata keçirməyə cavabdeh və attestasiya olunmuş fiziki şəxs;

2.0.18. ağıllı sayğac sistemi - enerjinin miqdarını və dəyərini zaman dövrləri üzrə dəqiq olaraq ölçə bilən və rabitə kanalları vasitəsilə təchizatçılara və müvafiq yerlərə (istehlakçılara, avtomatik idarə, balanslaşdırma və nəzarət məntəqələrinə və s.) çatdırıla bilən müasir enerji hesablama cihazı;

2.0.19. enerji tutumu – məhsulların (iş və xidmətlərin) hər vahidinin istehsalına sərf olunan enerji miqdarı;

2.0.20. kogenerasiya - bir proses çərçivəsində istilik enerjisi ilə elektrik və ya mexaniki enerjinin eyni zamanda yaradılması;

2.0.21. kogenerasiya qurğusu - kogenerasiya rejimində işləyə bilən qurğu;

2.0.22. yüksək effektivli kogenerasiya - istilik və elektrik enerjisinin ayrılıqda istehsalı ilə müqayisədə ilkin enerji resursuna ən azı 10% qənaət edən kogenerasiya qurğuları;

2.0.23. ekoloji dizayn tələbi - məhsulun ekoloji göstəricilərini yaxşılaşdırmaq məqsədilə məhsula və ya onun konstruksiyasına qoyulmuş, yaxud da məhsulun ekoloji aspektlərinə dair məlumatın təmin edilməsini nəzərdə tutan tələblər.

Maddə 3. Enerji resurslarından səmərəli istifadə və enerji effektivliyi haqqında Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi

3.1. Enerji resurslarından səmərəli istifadə və enerji effektivliyi sahəsində Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyasından, Azərbaycan Respublikasının tərəfdar çıxdığı beynəlxalq müqavilələrdən, bu Qanundan, energetika sahəsini tənzimləyən Azərbaycan Respublikasının qanunlarından, energetika və enerji resurslarından səmərəli istifadə sahəsində münasibətləri tənzimləyən digər hüquqi aktlardan ibarətdir.

3.2. Bu Qanunun müddəaları ilə Azərbaycan Respublikasının tərəfdar çıxdığı beynəlxalq müqavilələr arasında ziddiyyət yarandığı təqdirdə beynəlxalq müqavilələrə üstünlük verilir.

2-ci fəsil

Enerji resurslarından səmərəli istifadə və enerji effektivliyi sahəsində dövlət siyasəti

Maddə 4. Enerji resurslarından səmərəli istifadə və enerji effektivliyi sahəsində dövlət siyasətinin əsas məqsədi və istiqamətləri

4.1. Enerji resurslarından səmərəli istifadə və enerji effektivliyi sahəsində dövlət siyasətinin əsas məqsədi aşağıdakılardır:

4.1.1. enerji resurslarından səmərəli və effektiv istifadə nəticəsində Azərbaycan Respublikasının energetika sisteminin etibarlılığının və təhlükəsizliyinin təmin edilməsi;

4.1.2. yüksək enerji effektivliyinə malik innovasiyaların, idarəetmə sistemlərinin, enerji effektivliyi xidmətlərinin, norma və qaydaların tətbiqini sürətləndirməklə dayanıqlı və rəqabətə davamlı iqtisadi inkişafın təmin edilməsi;

4.1.3. enerji resurslarından səmərəli istifadəyə xidmət edəcək əlverişli mühitin yaradılması, enerji effektivliyi tədbirlərinə və texnologiyalarına investisiyaların cəlbinin təşviq edilməsi;

4.1.4. enerji resurslarından səmərəli istifadə və enerji effektivliyi üzrə dövlət siyasətində müəyyən edilmiş məqsədlərə və hədəflərə nail olmaq məqsədilə enerji istehsalçıları, ötürücüləri, paylayıcıları, satıcıları və istehlakçıları, habelə dövlət və yerli özünüidarəetmə orqanlarından ibarət bütün iştirakçılar arasındakı əməkdaşlığın gücləndirilməsidir.

4.2. Enerji resurslarından səmərəli istifadə və enerji effektivliyi sahəsində dövlət siyasətinin istiqamətləri aşağıdakılardır:

4.2.1. enerji resurslarından səmərəli istifadə və enerji effektivliyi sahəsində qanunvericiliyin qabaqcıl beynəlxalq təcrübəyə uyğunlaşdırılması;

4.2.2. enerji effektivliyi üzrə stimullaşdırıcı və təşviq edici mexanizmlərin həyata keçirilməsi, enerjiyə qənaət edən texnologiyalara və xidmətlərə investisiya qoyuluşlarının dəstəklənməsi;

4.2.3. enerji effektivliyi üzrə tədbirlərin həyata keçirilməsinin faydaları, iqtisadi, ekoloji və sosial üstünlükləri haqqında enerji istehlakçılarının maarifləndirilməsi və məlumatlandırılması;

4.2.4. energetika sistemlərinin iş rejiminin optimallaşdırılması, enerjinin istehsalı, saxlanması, ötürülməsi, paylanması və satışında normadan artıq enerji sərfinin və itkilərin aradan qaldırılması, enerji resurslarının istehsalında və istehlakında balanslaşdırılmış tarif siyasətinin və qiymətlərin tətbiq edilməsi;

4.2.5. yüksək effektivli texnologiyalar, müasir ölçmə və nəzarət vasitələri, enerjiyə qənaət üzrə nəzarət və yoxlama vasitələrindən istifadə edilməsi;

4.2.6. şəffaf, ayrı-seçkiliyə yol verilməyən və bütün tərəflərin maraqlarına uyğun gələn enerji audit sisteminin fəaliyyətinin təmin edilməsi;

4.2.7. enerji effektivliyi üzrə xidmət bazarının inkişaf etdirilməsi;

4.2.8. enerjiden səmərəli istifadə sahəsində elmi tədqiqatların aparılmasının və innovasiyaların tətbiqinin təşviq edilməsi;

4.2.9. binalar üçün minimum enerji istehlakı tələblərinin müəyyənləşdirilməsi və binaların enerji istehlakı sertifikatlaşdırılmasının həyata keçirilməsi;

- 4.2.10. enerji istehlakı ilə əlaqədar məhsulların etikətlənməsi tələblərinin müəyyənləşdirilməsi;
- 4.2.11. məhsullar üzrə ekoloji dizayn tələblərinin müəyyənləşdirilməsi;
- 4.2.12. enerji menecmenti sistemi standartının tətbiq edilməsi;
- 4.2.13. enerji effektivliyi üzrə milli fəaliyyət planlarının işlənməsi və həyata keçirilməsi;
- 4.2.14. enerji resurslarının səmərəli istifadəsinə dövlət nəzarətinin həyata keçirilməsi;
- 4.2.15. enerji effektivliyi xidmətləri sahəsində kadr hazırlığı.

Maddə 5. Enerji resurslarından səmərəli istifadə və enerji effektivliyi sahəsində dövlət idarəetməsi və nəzarət

5.1. Enerji resurslarından səmərəli istifadə və enerji effektivliyi sahəsində dövlət idarəetməsi və nəzarət müvafiq icra hakimiyyəti orqanı (*Energetika Nazirliyi*) və müvafiq icra hakimiyyəti orqanının yaratdığı qurum (*Enerji Məsələlərini Tənzimləmə Agentliyi*) tərəfindən həyata keçirilir.

5.2. Enerji resurslarından səmərəli istifadə və enerji effektivliyi sahəsində müvafiq icra hakimiyyəti orqanının (*Energetika Nazirliyi*) səlahiyyətləri aşağıdakılardır:

5.2.1. enerji resurslarından səmərəli istifadə və enerji effektivliyi sahəsində dövlət siyasətinin həyata keçirilməsində iştirak etmək;

5.2.2. enerji resurslarından səmərəli istifadə və enerji effektivliyi üzrə milli fəaliyyət planlarını hazırlamaq, icrasını təmin etmək, icrası barədə hesabat vermək və əlaqələndirmək;

5.2.3. enerji effektivliyi fondunun fəaliyyəti ilə bağlı təkliflər vermək;

5.2.4. enerji resurslarından səmərəli istifadə və enerji effektivliyi sahəsində normativ hüquqi bazanın yaradılması və təkmilləşdirilməsində iştirak etmək və normativ aktların icrasını təmin etmək;

5.2.5. enerji auditori sisteminin yaradılmasını və fəaliyyətini təmin etmək;

5.2.6. enerji effektivliyi xidmətləri bazarının inkişafı istiqamətində tədbirlər həyata keçirmək;

5.2.7. enerji resurslarından səmərəli istifadə və enerji effektivliyi sahəsində ixtisasartırma və tədris proqramlarının təkmilləşdirilməsi üzrə təkliflər vermək;

5.2.8. enerji resurslarından səmərəli istifadə və enerji effektivliyi sahəsində aparılan elmi-texniki tədqiqatlara, araşdırma və inkişaf etdirmə fəaliyyətlərinə dəstək vermək, bu fəaliyyətin stimullaşdırılması və təşviq edilməsi üçün təkliflər hazırlamaq;

5.2.9. enerji menecmenti sistemi standartlarının tətbiqi istiqamətində təkliflər hazırlamaq;

5.2.10. dövlət büdcəsindən ayrılan maliyyə vəsaiti və dövlət zəmanətli kreditlərin hesabına maliyyələşdirilən enerji səmərəliliyi layihələrinin qiymətləndirilməsində iştirak etmək, icrasına nəzarət etmək;

5.2.11. məhsullar üzrə ekoloji dizayn tələblərinə dair təkliflər vermək, ekoloji dizayn standartlarının hazırlanmasında iştirak etmək;

5.2.12. son istehlakçılara, enerji resurslarından səmərəli istifadə və enerji effektivliyi sahəsində fəaliyyət göstərən təsərrüfat subyektlərinə, enerji effektivliyi xidməti icraçılarına, enerji auditorlarına, enerji bazarının iştirakçılarına, dövlət təşkilatlarına məsləhət və informasiya köməyi göstərmək;

5.2.13. enerji resurslarından səmərəli istifadə və enerji effektivliyi sahəsində dövlət nəzarətini həyata keçirmək;

5.2.14. enerji resurslarından səmərəli istifadə və enerji effektivliyi sahəsində beynəlxalq əməkdaşlığı həyata keçirmək;

5.2.15. bu Qanunla müəyyən edilmiş digər səlahiyyətləri həyata keçirmək.

3-cü fəsil

Enerji resurslarından səmərəli istifadə və enerji effektivliyi üzrə milli hədəflər və fəaliyyət planları

Maddə 6. Milli hədəflər və fəaliyyət planları

6.1. Enerji resurslarından səmərəli istifadə və enerji effektivliyinin təmin edilməsi məqsədilə ilkin və ya son enerji istehlakı, enerjiyə qənaət və enerji tutumu əsasında milli hədəflər müəyyən edilir. Hədəflər müəyyən edilərkən aşağıdakı amillər nəzərə alınır:

- 6.1.1. iqtisadi cəhətdən əlverişli enerji effektivliyi potensialı;
- 6.1.2. Ümumi Daxili Məhsulun dinamikası və proqnozu;
- 6.1.3. əhalinin artımı və yerdəyişmələri;
- 6.1.4. enerji məhsullarının istehsalı, istehlakı, idxalı və ixracı proqnozu;
- 6.1.5. bərpa olunan enerji mənbələrindən istifadə göstəriciləri və proqnozu;
- 6.1.6. milli hədəfin qəbulundan əvvəl tətbiqi planlaşdırılmış addımlar.

6.2. Enerji effektivliyi üzrə milli hədəflərə nail olmaq məqsədilə əsas vasitə kimi Enerji effektivliyi üzrə milli fəaliyyət planı (EEMFP) işlənib hazırlanır və həyata keçirilir. Enerji effektivliyi üzrə milli fəaliyyət planlarının hər biri 5 illik dövrü əhatə edəcək şəkildə hazırlanır.

6.3. Enerji effektivliyi üzrə milli fəaliyyət planları müvafiq icra hakimiyyəti orqanı (*Azərbaycan Respublikasının Prezidenti*) tərəfindən təsdiq edilir.

6.4. Müəyyən edilmiş hədəflərə nail olmaq üçün bütün Milli Fəaliyyət Planları mövcud enerji effektivliyinin ətraflı təhlil və qiymətləndirməni, enerji effektivliyinin yüksəldilməsi üzrə tədbirləri, gözlənilən və ya əldə ediləcək enerjiyə qənaət səviyyələrini özündə ehtiva edir.

6.5. Milli Fəaliyyət Planı enerjinin istehsalı, saxlanması, ötürülməsi, paylanması və satışı da daxil olmaqla iqtisadiyyatın bütün sahələrini və ev təsərrüfatlarını əhatə edir.

6.6. İlk 5 illik Milli Fəaliyyət Planı elmi metodoloji cəhətdən əsaslandırılmış məlumatlara əsaslanır. Növbəti Milli Fəaliyyət Planları aşağıdakıları özündə əks etdirir:

6.6.1. özündən əvvəl qəbul edilmiş Milli Fəaliyyət Planı ilə müəyyən edilmiş enerjiyə qənaət hədəflərinin yerinə yetirilməsi ilə bağlı yekun nəticələr əsasında ətraflı təhlil və qiymətləndirməni;

6.6.2. hədəflərlə bağlı əvvəl qəbul edilmiş Milli Fəaliyyət Planı nəzərə alınmaqla mövcud və ya gözlənilən çatışmazlıqları aradan qaldırmaq üçün nəzərdə tutulmuş əlavə tədbirlər üzrə planları və onların gözlənilən təsirləri haqqında məlumatları;

6.6.3. əvvəl qəbul edilmiş Milli Fəaliyyət Planı əsasında icra edilmiş tədbirlər nəticəsində əldə edilmiş və icra ediləcək tədbirlərin proqnozlaşdırılan təsirləri üçün uyğunlaşdırılmış məhsuldarlıq göstəricilərindən və meyarlarından istifadə əsasında onların tədricən artırılmasını;

6.6.4. proqnozlar ilə tamamlanmış mövcud məlumatları.

6.7. Milli Fəaliyyət Planlarında əldə edilmiş aralıq nəticələrin təhlili əsasında müvafiq icra hakimiyyəti orqanı (*Energetika Nazirliyi*) tərəfindən hesabat hazırlanır və zəruri hesab edildiyi təqdirdə hədəfə nail olmaq üçün effektivliyin yüksəldilməsi üzrə əlavə tədbirlərlə bağlı təklif verir.

4-cü fəsil

Enerji auditi, enerji menecment sistemləri və enerji idarəçisi (meneceri)

Maddə 7. Enerji auditi

7.1. Enerji auditi enerji effektivliyinin artırılması imkanlarını və enerjiyə qənaət potensialını, enerji itkilərinin və ətraf mühitə atılan istixana qazı emissiyalarının miqdarını aşkar etmək və həyata keçiriləcək iqtisadi cəhətdən səmərəli enerji effektivliyi tədbirlərini müəyyənləşdirmək məqsədilə aparılır.

7.2. Enerji auditi çərçivəsində aparılan ölçmə və araşdırmalar nəticəsində ümumiləşdirilən məlumatlar, hesablamalar və qiymətləndirmələr əsasında iqtisadi, sosial və ekoloji cəhətdən səmərəli sayılan enerji effektivliyinin artırılması imkanları və enerjiyə qənaət potensialı, enerji itkiləri və ətraf mühitə atılan istixana qazı emissiyalarının miqdarı müəyyənləşdirilir.

7.3. Aparılan enerji auditinin nəticəsi hesabat şəklində sifarişçiyə təqdim olunur, həmin hesabatda enerji effektivliyinin artırılması, enerjiyə qənaətin reallaşdırılması, enerji itkilərinin və ətraf mühitə atılan istixana qazı emissiyalarının miqdarının azaldılması üçün həyata keçiriləcək iqtisadi cəhətdən əlverişli sayılan tədbirlər əks olunur.

7.4. Təşkilati-hüquqi və mülkiyyət formasından asılı olmayaraq aşağıda qeyd edilən təsərrüfatlarda enerji auditinin keçirilməsi məcburidir:

7.4.1. illik enerji istehlakı 1000 ton neft ekvivalentindən çox olan təsərrüfatlarda;

7.4.2. tikinti ərazisi ən azı 10 000 kvadrat metr və ya illik enerji istehlakı 250 ton neft ekvivalentindən çox olan ticarət, xidmət və ictimai binalarda (yaşayış binaları istisna olmaqla);

7.4.3. qoyuluş gücü 50 MVt və daha çox olan elektrik stansiyalarında.

7.5. Bu Qanunun 7.4-cü bəndi ilə müəyyən edilmiş təsərrüfatlarda enerji auditi 3 ildən bir keçirilir.

7.6. Bu Qanunun 7.4-cü bəndi ilə müəyyən edilmiş təsərrüfatlarda məcburi enerji auditinin aparılması ilə bağlı tələblər Azərbaycan Respublikası rezidentlərinin Azərbaycan Respublikası ərazisindən kənarında yerləşən filial və nümayəndəliklərinə şamil edilmir.

7.7. Bu Qanunun 7.4-cü bəndində qeyd edilənlər istisna olmaqla digər təsərrüfatlarda enerji auditi könüllülük prinsipi əsasında həyata keçirilir.

7.8. Qanunvericilik aktlarında nəzərdə tutulduğu təqdirdə hüquqi və fiziki şəxslər enerji auditinin nəticələri və verilmiş tövsiyələri nəzərə alaraq lazımı qaydada hazırlanmış proqram və planlarına uyğun enerji effektivliyinin artırılması tədbirlərinin təşviqinə görə bu Qanunun 18-ci maddəsinə uyğun olaraq dövlət dəstəyi ala bilərlər.

Maddə 8. Enerji auditorlarının akkreditasiyası

8.1. Enerji auditi fəaliyyət növü üzrə müvafiq icra hakimiyyəti orqanı tərəfindən akkreditasiya olunmuş fiziki və ya hüquqi şəxslər enerji auditini keçirmək hüququna malikdirlər.

8.2. Enerji auditorlarının akkreditasiyası qaydaları müvafiq icra hakimiyyəti orqanı (*Nazirlər Kabineti*) tərəfindən müəyyən edilir.

8.3. Müvafiq icra hakimiyyəti orqanı tərəfindən akkreditasiya edilmiş enerji auditorlarının siyahısı hazırlanır, müntəzəm olaraq yenilənir və bütün maraqlı tərəflərin istifadə edə biləcəyi şəkildə internet informasiya ehtiyatında yerləşdirilir.

Maddə 9. Enerji auditinin keçirilməsi qaydaları

9.1. Enerji auditi müraciət edən şəxs (sifarişçi) və enerji auditoru arasında bağlanmış müqavilə əsasında həyata keçirilir.

9.2. Enerji auditinin keçirilməsi qaydaları müvafiq icra hakimiyyəti orqanı tərəfindən (*Nazirlər Kabineti*) müəyyən edilir.

9.3. Enerji auditoru sifarişçinin razılığı olduğu təqdirdə enerji auditinin nəticələri ilə bağlı məlumatları enerji effektivliyi xidmətlərinin icraçısına təqdim edə bilər.

9.4. Müvafiq icra hakimiyyəti orqanı (*Energetika Nazirliyi*):

9.4.1. enerji auditinin keyfiyyətinin monitorinqini aparır, monitorinqin nəticələrinə görə enerji auditinin xidmətinin keyfiyyətinin yüksəldilməsi istiqamətində tədbirlər həyata keçirir;

9.4.2. təsərrüfatlar enerji auditini həyata keçirmələri və audit nəticəsində verilən tövsiyələri tətbiq etmələri məqsədilə stimullaşdırıcı proqramlar hazırlayır;

9.4.3. ekspertlərin yüksək hazırlıq səviyyəsini təmin etmək məqsədilə enerji auditorları üçün ixtisasartırma üzrə təlim proqramlarının həyata keçirilməsini dəstəkləyir;

9.4.4. enerji auditinin həyata keçirilməsinin üstünlüklərinin təbliğ edilməsi, istifadəçilərin maarifləndirilməsi və auditin tətbiqinin genişləndirilməsi istiqamətində tədbirlər həyata keçirir.

Maddə 10. Enerji menecmenti sistemi

10.1. Təsərrüfatlarda və qeyri-yaşayış binalarında enerjiyə qənaət və enerji effektivliyi siyasətinin hazırlanması və həyata keçirilməsi, fəaliyyət planları, monitorinq prosedurları və metodları, enerji istehlakının qiymətləndirilməsi və enerji səmərəliliyinin artırılmasına yönəlmiş digər tədbirləri həyata keçirmək məqsədi ilə enerji menecment sistemi qurulur.

10.2. Energetika müəssisələri və son istehlakçılar tərəfindən enerji menecment sisteminin qurulması məqsədilə Enerji menecmenti sistemi standartı tətbiq edilir.

10.3. Müvafiq icra hakimiyyəti orqanı (*Antiinhisar və İstehlak Bazarına Nəzarət Dövlət Agentliyi*) Enerji menecmenti sistemi standartının tətbiqi istiqamətində tədbirlərin həyata keçirilməsini təmin edir.

10.4. "Uyğunluğun qiymətləndirilməsi sahəsində akkreditasiya haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanunu ilə müəyyən edilmiş qaydada akkreditasiya edilmiş sertifikatlaşdırılma üzrə orqan tərəfindən Enerji menecmenti sistemi standartı üzrə sertifikatlaşdırılmış təsərrüfatlarda enerji auditinin keçirilməsi məcburi deyildir.

Maddə 11. Enerji idarəçisi (meneceri)

11.1. Aşağıda qeyd edilən təsərrüfatlarda və binalarda enerji menecment sisteminin qurulmasına və enerjinin səmərəli istifadəsinə cavabdeh şəxs kimi enerji idarəçisi (menecer) təyin edilir:

11.1.1. illik enerji istehlakı 1 000 ton neft ekvivalentindən çox olan təsərrüfatlarda;

11.1.2. tikinti ərazisi ən azı 10 000 kvadrat metr və ya illik enerji istehlakı 250 ton neft ekvivalentindən çox olan ticarət, xidmət və ictimai binalarda (yaşayış binaları istisna olmaqla).

11.2. Enerji idarəçisi (meneceri) müvafiq icra hakimiyyəti orqanı tərəfindən (*Energetika Nazirliyi*) attestasiya edilir.

11.3. Enerji idarəçisinə (menecerinə) dair tələblər və attestasiyası qaydaları müvafiq icra hakimiyyəti orqanı tərəfindən (*Nazirlər Kabineti*) müəyyən edilir.

5-ci fəsil

Enerji effektivliyi xidmətləri

Maddə 12. Enerji effektivliyi xidmətləri

12.1. Enerji effektivliyi xidmətləri sifarişçi ilə enerji effektivliyi xidmətlərinin icraçısı arasında bağlanmış enerji effektivliyi müqaviləsi əsasında həyata keçirilir.

12.2. Enerji effektivliyi müqaviləsinin nümunələri və son istehlakçıların hüquqlarının qorunmasını təmin etmək məqsədilə həmin müqavilənin mühüm şərtləri müvafiq icra hakimiyyəti orqanı (*Energetika Nazirliyi*) tərəfindən müəyyənləşdirilir.

12.3. Enerji effektivliyi xidmətlərinin həyata keçirilməsi qaydaları müvafiq icra hakimiyyəti orqanı (*Nazirlər Kabineti*) tərəfindən müəyyən edilir.

12.4. Enerji effektivliyi xidmətləri bazarının inkişafını təşviq etmək və bu bazara çıxışı asanlaşdırmaq məqsədilə müvafiq icra hakimiyyəti orqanı (*Energetika Nazirliyi*) xüsusilə binaların təmiri ilə bağlı enerji effektivliyi xidməti üzrə təkliflərin qəbul edilməsində dövlət sektorunu dəstəkləyərək aşağıdakı tədbirləri həyata keçirir:

12.4.1. enerji effektivliyi xidməti icraçılarının siyahısını ictimaiyyət üçün əlçatan edir və müntəzəm olaraq yenilənməsini təmin edir;

12.4.2. tərəfləri enerji effektivliyi müqavilələrinin bağlanması üzrə ən yaxşı təcrübələr haqda məlumatlandırır;

12.4.3. enerji effektivliyi müqavilələrinin bağlanmasını və bu müqavilələrin ehtiva etdiyi xidmətlərin göstərilməsini ləngidən maneələri aradan qaldırır;

12.4.4. enerji effektivliyi xidməti icraçılarını dəstəkləmək üçün mövcud maliyyə alətləri haqqında aydın və əlçatan məlumatların yayılmasını təmin edir;

12.4.5. enerji effektivliyi üzrə milli fəaliyyət planında nəzərə alınacaq şəkildə enerji effektivliyi xidmətləri bazarının mövcud və gələcək inkişafına dair keyfiyyət icmalını hazırlayır.

6-ci fəsil

İstehlak olunan enerjinin hesablanması və istehlakçıların məlumatlandırılması

Maddə 13. İstehlak olunan enerjinin hesablanması

13.1. Texniki cəhətdən mümkünlüyü, iqtisadi cəhətdən əlverişliliyi və enerjiyə qənaət potensialını nəzərə alaraq, enerji satıcıları elektrik enerjisi, təbii qaz, mərkəzi isitmə və soyutma təchizatı və isti məişət suyunun son istehlakçılarının faktiki enerji istehlakını dəqiqliklə ölçə bilən və faktiki istifadə müddəti haqda məlumat verən fərdi sayğaclarla təchiz edir.

13.2. Enerji satıcıları enerji effektivliyi cəhətdən əlverişliliyini əsas tutaraq yeni və yenidən qurulan binalarda, həmçinin zədələndiyi və ya texniki ekspert komissiyası tərəfindən verilmiş qərara əsasən mövcud sayğacların əvəzlənməsi zərurəti yarandığı hallarda texniki və iqtisadi imkanları nəzərə alınaraq istehlakçıları ağıllı sayğaclarla təmin edir.

13.3. Sayğacların istifadəsi zamanı enerji satıcıları:

13.3.1. sayğacların funksiyaları, istifadə qaydaları və faydaları barədə istehlakçıları məlumatlandırır;

13.3.2. istehlakçıya aid məlumatların qorunmasını və məxfiliyi təmin edir;

13.3.3. son istehlakçının sorğusu əsasında enerjinin girişi və çıxışı haqqında ölçülmüş məlumatların ona və ya onun nümayəndəsinə asanlıqla, başa düşülən formada və analoji sövdələri müqayisə etmək üçün istifadə edilə biləcək şəkildə təqdim edir.

13.4. Aktiv son istehlakçının tələbi əsasında satıcılar paylayıcı sistem operatorlarından sayğac və ya sayğacların, şəbəkəyə aktiv son istehlakçıdan daxil olan elektrik enerjisini qeydə ala bilməsini tələb edir.

13.5 İstilik enerjisi və isti su təchizatı binaya mərkəzi istilik şəbəkəsindən və ya bir neçə binaya xidmət göstərən mərkəzi mənbədən verilirsə qoşulma nöqtəsində istilik və isti su sayğacı quraşdırılır.

13.6. İstilik enerjisini ölçmək üçün istehlakçıların fərdi sayğaqlardan istifadəsinin texniki cəhətdən mümkün və ya iqtisadi cəhətdən səmərəli olmadığı hallarda, istilik enerjisi satıcısı tərəfindən istilik enerjisi istehlakının ölçülməsi və tənzimlənməsi məqsədilə istilik nəzarət cihazları və istilik xərclərinin istilik istifadə miqdarına bağlı olaraq bölgüsünü təmin edən sistemlər quraşdırılır.

Maddə 14. Enerji istehlakının hesabı və son istehlakçılara çatdırılması

14.1. Satıcılar son istehlakçılara onların istehlak etdikləri enerji haqqında məlumatları əlçatan və başadüşülən tərzdə faktiki göstəricilər əsasında təqdim edir.

14.2. Enerji satıcısı son istehlakçılar üçün istehlak olunmuş enerjiyə dair ətraflı məlumatların əlçatanlığını təmin edir. Həmin məlumatlar aşağıdakılardan ibarətdir:

14.2.1. ən azı son üç ili əhatə edən və mütəmadi təqdim olunan hesab dövrlərinə uyğunlaşdırılmış istehlak məlumatları;

14.2.2. sayğacdan internet şəbəkəsi vasitəsilə ötürülən və ya sayğacın interfeysindən əldə edilən istənilən müddət (gün, həftə, ay və il) üzrə istehlak məlumatları.

14.3. Enerji satıcısı:

14.3.1 enerji üzrə hesabatları və istehlakçının keçmiş istehlakı haqqında məlumatları son istehlakçının sorğusu əsasında enerji effektivliyi xidməti icraçısına təqdim edir;

14.3.2. son istehlakçılara hesab məlumatlarının və ya hesablarının elektron formada göndərilməsi imkanının verilməsini, həmçinin, xüsusilə hesabların faktiki istehlaka əsaslanmadığı hallarda, onlara sorğu əsasında hesabların necə tərtib edildiyinə dair aydın və başa düşülən izahın verilməsini təmin edir;

14.3.3. son istehlakçılara cari enerji xərclərinə dair hərtərəfli hesabat təqdim etmək məqsədilə faktura ilə birlikdə müvafiq məlumatın verilməsini təmin edir;

14.3.4. tələb əsasında enerji xərcləri üzrə məlumat və proqnozların istehlakçılara vaxtı-vaxtında, asanlıqla başa düşülən və analogi sövdələri müqayisə etmə imkanı verən formatda təqdim edilməsini təmin edir.

14.4. Tələb olunan məlumatlar enerji satıcısı tərəfindən istehlakçıya ödənişsiz təqdim edilir.

7-ci fəsil

Enerjinin istehsalı, saxlanması, ötürülməsi, paylanması və təchizatında səmərəlilik

Maddə 15. Effektivlik potensialının qiymətləndirilməsi və enerji effektivliyi üzrə öhdəliklər

15.1. Ölkənin yanacaq-enerji balansı tərtib edilərkən enerjinin istehsalı, saxlanması, ötürülməsi, paylanması və təchizatı sistemlərinin effektivlik göstəricilərinin nəzərə alınması zəruridir.

15.2. Enerjinin istehsalı, saxlanması, ötürülməsi və paylanması sistemlərinin effektivlik potensialının qiymətləndirilməsi ölkənin enerji sisteminin dayanıqlığı, optimal

iş rejiminin və keyfiyyət göstəricilərinin təmin edilməsi və itkilərin azaldılması prinsipləri əsasında qurulur.

15.3. Elektrik enerjisi istehsalı təsərrüfatlarında effektivlik potensialının qiymətləndirilməsi aşağıdakılara əsaslanır:

- 15.3.1. əsas avadanlıqların faydalı iş əmsalı (%);
- 15.3.2. elektrik enerjisinin xüsusi sərfiyyatı (%);
- 15.3.3. yanacaqın xüsusi sərfiyyatı (qram/kilovat saat);
- 15.3.4. qoyuluş gücündən effektiv istifadə səviyyəsi (%).

15.4. İstilik enerjisinin istehsalı təsərrüfatlarında effektivlik potensialının qiymətləndirilməsi aşağıdakılara əsaslanır:

- 15.4.1. əsas avadanlıqların faydalı iş əmsalı (%);
- 15.4.2. elektrik enerjisinin xüsusi sərfiyyatı (%);
- 15.4.3. yanacaqın xüsusi sərfiyyatı (qram/kilovat saat);
- 15.4.4. itkilərin səviyyəsi (%).

15.5. Qaz istehsalı təsərrüfatlarında effektivlik potensialının qiymətləndirilməsi aşağıdakılara əsaslanır:

- 15.5.1. qazın istilik miqdarı (%);
- 15.5.2. dəm qazının ayrılması miqdarı (%);
- 15.5.3. saatlıq yanacaq sərfiyyatı;
- 15.5.4. nəmlik dərəcəsi (%);
- 15.5.5. temperatur dərəcəsi ($^{\circ}\text{C}$);
- 15.5.6. təzyiq (civə sütunu ilə).

15.6. Enerji resurslarından səmərəli istifadə və enerji effektivliyi üzrə qəbul edilən hədəflərə uyğun olaraq müvafiq icra hakimiyyəti orqanı tərəfindən (*Energetika Nazirliyi*) enerji istehsal edən müəssisələr üzrə öhdəliklər müəyyən edilir.

15.7. Enerji effektivliyi üzrə öhdəliklərə daxil edilmiş və Milli Fəaliyyət Planı ilə müəyyən edilmiş dövrə qədər hər il əldə ediləcək yeni qənaətlərin həcmi, Qanun qəbul edilməmişdən əvvəlki ilin 1 yanvar tarixindən başlayaraq son üç il ərzindəki nəticələrin orta dəyərini əldə etməklə, elektrik enerjisi istehsal edən müəssisələrin şindən buraxılan elektrik enerjisinin və ya istehlaka buraxılan digər enerjinin ən azı 1,5%-nə bərabər olur.

Maddə 16. Enerjinin ötürülməsi və paylanmasında effektivlik

16.1. Elektrik enerjisi, təbii qaz və istilik sistemlərində ötürücü və paylayıcı sistemlərin operatorları tərəfindən effektivlik potensialının qiymətləndirilməsi həyata keçirilərək, enerji effektivliyi üzrə iqtisadi cəhətdən əlverişli təkmilləşdirmələr üçün zəruri olan tədbir və investisiyalar müəyyənləşdirilir və müvafiq icra hakimiyyəti orqanının yaratdığı quruma (*Enerji Məsələlərini Tənzimləmə Agentliyi*) təqdim edilir.

16.2. Müvafiq icra hakimiyyəti orqanının yaratdığı qurum (*Enerji Məsələlərini Tənzimləmə Agentliyi*) bu Qanun çərçivəsində müəyyən edilmiş iqtisadi cəhətdən əlverişli enerji effektivliyi potensialının təmin edilməsi üçün tədbirlər və investisiyalar üzrə aşağıdakıları həyata keçirir:

16.2.1. bu Qanunun 16.1-ci bəndində göstərilmiş enerji effektivliyi üzrə tədbir və investisiyalar üçün stimullar müəyyənləşdirir və tətbiq edir;

16.2.2. enerji effektivliyini stimullaşdıran tariflərin müəyyənləşdirilməsi üçün təkliflər verir;

16.2.3. istehlakçı tərəfin enerjinin topdansatış və pərakəndə satış bazarlarında iştirakı vasitəsilə tələbatın tənzimlənməsində iştirakını təşviq edir;

16.2.4. paylanmış generasiya və sistemin daha optimal iş rejimi hesabına xərclərin azaldılmasına yönəldilmiş tədbirləri həyata keçirir.

16.4. Hər il növbəti il üçün effektivlik potensialının qiymətləndirilməsi və həyata keçiriləcək tədbirlərin müəyyənləşdirilməsi zamanı cari ilin faktiki effektivlik göstəriciləri nəzərə alınır.

Maddə 17. Kogenerasiyanın və yüksək effektivli kogenerasiyanın təşviqi

17.1. Müvafiq icra hakimiyyəti orqanı (*Energetika Nazirliyi*) kogenerasiya və ya yüksək effektivli kogenerasiya potensialının və onun mərkəzi isitmə və soyutma sistemində tətbiqinin hərtərəfli qiymətləndirilməsini həyata keçirən qurumu müəyyən edir.

17.2. Bu Qanunun 11.1-ci maddəsinə əsasən aparılmış qiymətləndirməyə uyğun olaraq müvafiq icra hakimiyyəti orqanı (*Energetika Nazirliyi*) enerjinin istehsalında yüksək effektivli kogenerasiyanın tətbiqi üzrə həyata keçiriləcək tədbirləri müəyyən edir.

17.3. Müvafiq icra hakimiyyəti orqanı (*Nazirlər Kabineti*) aşağıda göstərilmiş hallar üçün bu Qanunun 17.1-ci maddəsinə əsasən aparılmış qiymətləndirmə əsasında xərc-gəlir təhlilinin aparılması və icazənin verilməsi qaydalarını müəyyən edir.

17.3.1. ümumi istilik gücü 20 MVt-dan artıq olan, enerji istehsal edən yeni qurğunun quraşdırılması;

17.3.2. ümumi istilik gücü 20 MVt-dan artıq olan, enerji istehsal edən mövcud qurğunun yenidənqurulması;

17.4. Xərc-gəlir təhlili xərclərin və alınan faydanın qiymətləndirilməsi üçün müvafiq icra hakimiyyəti orqanına (*Energetika Nazirliyi*) təqdim olunur. Qurğunun istismarı nəticəsində əldə ediləcək gəlir xərclərdən üstün olduqda sifarişçiyə yüksək effektivli kogenerasiya qurğularının tətbiq edilməsi öhdəliyi qoyulur. Xərclər gəliri aşdığı hallarda isə müvafiq icra hakimiyyəti orqanı (*Energetika Nazirliyi*) sifarişçidən kogenerasiya qurğularının tikilməsini tələb etmir.

17.5. Bu Qanunun 17.3-cü maddəsində qeyd olunmuş icazənin alınması yüksək effektivli kogenerasiya qurğularının quraşdırılmasına tətbiq olunmur.

8-ci fəsil

Enerji resurslarından səmərəli istifadə və enerji effektivliyinin təşviqinin iqtisadi və maliyyə mexanizmləri

Maddə 18. Enerji resurslarından səmərəli istifadə və enerji effektivliyi üzrə təşviqedicilə tədbirlər, iqtisadi və maliyyə tədbirləri

18.1. Son istehlakçıları enerji effektivliyi tədbirlərinə təşviq etmək və enerji istehlakı siyasətlərini dəyişdirmək məqsədi ilə aşağıda sadalanan təşviqedicilə tədbirlər həyata keçirilə bilər:

18.1.1. qrant və subsidiyalar;

18.1.2. nümunəvi pilot layihələr;

18.1.3. aşağı faizli və uzun müddətli kreditlər.

18.2. Enerji resurslarından səmərəli istifadə və enerji effektivliyi sahəsində təşviqedicilə tədbirlər aşağıdakı istiqamətlər üzrə həyata keçirilir:

18.2.1. enerji effektivliyi üzrə tədbir və proqramların icrasının dəstəklənməsi;

18.2.2. bu Qanunun 21.3-cü maddəsində nəzərdə tutulan elmi-texniki fəaliyyət;

18.2.3. enerji menecmenti sistemi standartlarının tətbiqi;

18.2.4. ağıllı sayğacların və sistemlərin tətbiqi;

18.2.5. kogenerasiya və yüksək effektivli kogenerasiya qurğularının tətbiq edilməsi;

18.2.6. bərpa olunan enerji mənbələrindən istifadə;

18.2.7. enerji resurslarından səmərəli istifadə və enerji effektivliyi üzrə normativ texniki bazanın yaradılması.

18.3. Enerji resurslarından səmərəli istifadə və enerji effektivliyi sahəsində dövlət dəstəyinin verilməsi qaydası müvafiq icra hakimiyyəti orqanı (*Nazirlər Kabineti*) tərəfindən müəyyən edilir.

18.4. İstehlakçıların enerji istehlakı davranışının dəyişdirilməsi və enerji effektivliyinin artırılması məqsədilə aşağıdakı enerji effektivliyini təşviq edən digər tədbirlər həyata keçirilir:

18.4.1. Binalar üçün minimum enerji istehlakı normalarının müəyyənəşdirilməsi;

18.4.2. binaların enerji effektivliyi üzrə pasportlaşdırılmasının həyata keçirilməsi;

18.4.3. enerji istehlakı ilə əlaqədar məhsulların etikətlənməsi tələblərinin müəyyənəşdirilməsi;

18.4.4. məhsullar üzrə ekoloji dizayn tələblərinin müəyyənəşdirilməsi.

18.5. Enerji istehlakı ilə əlaqədar məhsulların etikətlənməsi qaydaları, binaların pasportlaşdırılması qaydaları, məhsullar üzrə ekoloji dizayn tələblərinin müəyyənəşdirilməsi qaydaları müvafiq icra hakimiyyəti orqanı (*Nazirlər Kabineti*) tərəfindən müəyyən edilir.

Maddə 19. Enerji effektivliyi fondunun yaradılması və fəaliyyəti

19.1. Enerji resurslarından səmərəli istifadə və enerji effektivliyi üzrə tədbirlərin stimullaşdırılması və təşviq edilməsi məqsədilə müvafiq icra hakimiyyəti orqanının (*Energetika Nazirliyi*) tabeliyində fəaliyyət göstərən enerji effektivliyi fondu yaradılır. Enerji effektivliyi fondu müvafiq icra hakimiyyəti orqanı (*Azərbaycan Respublikasının Prezidenti*) tərəfindən yaradılır.

19.2. Enerji effektivliyi fondunun maliyyələşdirilməsi aşağıdakı vəsaitlər hesabına həyata keçirilir:

19.2.1. enerji resurslarının tarif və qiymətlərində nəzərdə tutulan vəsaitlər;

19.2.2. qrantlar;

19.2.3. hüquqi və fiziki şəxslərin könüllü məqsədli köçürmələri;

19.2.4. xarici ölkələrin və beynəlxalq təşkilatların ayırdığı vəsaitlər;

19.2.5. fondun fəaliyyəti nəticəsində əldə edilən gəlir;

19.2.6. qanunvericiliklə qadağan olunmayan digər mənbələr.

19.3. Enerji effektivliyi fondunun vəsaiti 18.2-cü bənddə qeyd edilmiş tədbirlərin maliyyələşdirilməsi üçün istifadə olunur.

19.4. Enerji effektivliyi fondunun vəsaitlərinin formalaşdırılması və istifadə qaydası müvafiq icra hakimiyyəti orqanı (*Azərbaycan Respublikasının Prezidenti*) tərəfindən müəyyən olunur.

9-cu fəsil

Yekun müddəalar

Maddə 20. Enerji resurslarından səmərəli istifadə və enerji effektivliyi sahəsində informasiya təminatı

20.1. Enerji resurslarından səmərəli istifadə və enerji effektivliyi sahəsində informasiya təminatı müvafiq icra hakimiyyəti orqanı (*Energetika Nazirliyi*) tərəfindən həyata keçirilir.

20.2. İnformasiya təminatı və maarifləndirmə məqsədilə müvafiq icra hakimiyyəti orqanı (*Energetika Nazirliyi*) tərəfindən aşağıdakı tədbirlər həyata keçirilir:

20.2.1. enerji resurslarından səmərəli istifadə və enerji effektivliyi üzrə mövcud mexanizmlər haqqında məlumatların, eləcə də maliyyə və normativ hüquqi bazalarının şəffaflığını və bütün iştirakçılar arasında geniş şəkildə yayılmasını təmin edir;

20.2.2. enerji effektivliyi xidməti bazarı iştirakçılarının məlumat və məsləhət ilə təmin olunması üçün müvafiq şərait yaradır;

20.2.3. bütün maraqlı tərəflərin iştirakı ilə istehlakçıları enerji effektivliyinin yüksəldilməsi üzrə tədbirlərin görülməsinin faydası və sərfəliliyi haqqında məlumatlandırmaq məqsədilə maarifləndirmə və təlim təşəbbüslərini təşviq edir;

20.2.4. ev təsərrüfatları da daxil olmaqla kiçik enerji istehlakçıları tərəfindən enerjinin səmərəli istifadəsini təkmilləşdirə biləcək davranış dəyişikliyini dəstəkləmək məqsədilə zəruri məlumat təminatını həyata keçirir;

20.2.5. kütləvi informasiya vasitələrində enerji resurslarından səmərəli istifadə və enerji effektivliyi ilə bağlı maarifləndirici məlumatların yayımını təşkil edir;

20.2.6. istehlakçıların məhsulların enerji səmərəliliyi sinifləri haqqında məlumatlandırılmasını təmin edir;

20.2.7. qəbul edilmiş normativ hüquqi aktlar, elmi-texniki yeniliklər, enerji səmərəliliyin artırılmasına yönəldilmiş tədbirlər, enerji auditorları və enerji effektivliyi xidməti təminatçıları barədə istehlakçıların məlumatlandırılmasını təmin edir.

Maddə 21. Enerji resurslarından səmərəli istifadə və enerji effektivliyi sahəsində elmi-texniki təminat və kadr hazırlığı

21.1. Enerji resurslarından səmərəli istifadə və enerji effektivliyi sahəsində elmi-texniki təminat dövlət və dövlətlərarası elmi-texniki proqramlar, o cümlədən enerjiyə qənaət texnologiyalarının, avadanlığın və materialların yaradılması, habelə tətbiqi üzrə innovasiya layihələri çərçivəsində həyata keçirilir.

21.2. Enerji resurslarından səmərəli istifadə və enerji effektivliyi sahəsində dövlət elmi-texniki proqramlarının və innovasiya layihələrinin formalaşdırılması, həyata keçirilməsi və maliyyələşdirilməsi qanunvericilikdə nəzərdə tutulmuş qaydada həyata keçirilir.

21.3. Stimullaşdırıcı və təşviqedicə tədbirlər çərçivəsində aşağıdakı istiqamətlər üzrə həyata keçirilən elmi fəaliyyətlərə dəstək verilir:

21.3.1. enerji effektivliyi sahəsində elmi nailiyyətlərin və yeniliklərin tətbiqi;

21.3.2. enerji effektivliyi sahəsində yeni materiallar, texnika və texnologiyaların yaradılması və tətbiqi;

21.3.3. enerji effektivliyi üzrə proqram və layihələrin hazırlanması;

21.3.4. araşdırma və inkişaf etdirmə fəaliyyəti.

21.4. Energetika sahəsində kadr hazırlığı üzrə tədris proqramlarında enerji resurslarından səmərəli istifadə və enerji effektivliyinin artırılması ilə bağlı təhsil nəzərdə tutulur.

21.5. Müvafiq icra hakimiyyəti orqanı (*Energetika Nazirliyi*) enerji idarəçisinin peşə hazırlığının təkmilləşdirilməsi, enerji effektivliyi üzrə kadrların hazırlanması, təlim proqramlarının, kurs və seminarların təşkili üzrə ali təhsil müəssisələri ilə əməkdaşlıq edir.

Maddə 22. Enerji resurslarından səmərəli istifadə və enerji effektivliyi sahəsində beynəlxalq əməkdaşlıq

22.1. Enerji resurslarından səmərəli istifadə və enerji effektivliyi sahəsində beynəlxalq əməkdaşlıq Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi və tərəfdar çıxdığı beynəlxalq müqavilələr əsasında həyata keçirilir.

22.2. Beynəlxalq əməkdaşlığı tənzimləyən qanunvericilik aktlarının tələblərinə uyğun olaraq, enerji resurslarından səmərəli istifadə və enerji effektivliyi sahəsində fəaliyyət göstərən qurumlar xarici ölkələrin müvafiq təşkilatları, beynəlxalq qurumlar və fondlarla əlaqələr yarada, əməkdaşlıq haqqında müqavilələr bağlaya, bu sahədə fəaliyyət göstərən dövlət və qeyri-hökumət qurumları ilə qarşılıqlı əməkdaşlığın digər formalarını həyata keçirə bilər.

Maddə 23. Qanunun pozulmasına görə məsuliyyət

Bu Qanunun tələblərinin pozulmasında təqsirkar olan şəxslər Azərbaycan Respublikasının Cinayət Məcəlləsinə, Azərbaycan Respublikasının Mülki Məcəlləsinə və Azərbaycan Respublikasının İnzibati Xətalər Məcəlləsinə uyğun məsuliyyət daşıyırlar.

Maddə 24. Bu Qanunun qüvvəyə minməsi qaydası

24.1. Bu Qanun 01 yanvar 2019-cu il tarixdən qüvvəyə minir.

24.2. Bu Qanun qüvvəyə mindiyi tarixdən “Enerji resurslarından istifadə haqqında” Azərbaycan Respublikasının 30 may 1996-cı il tarixli 94-IQ nömrəli Qanunu qüvvədən düşmüş hesab edilir.